

Text a zkušenost s textem

S vynálezem písma jsou spojeny četné další zkušenosti, které měly v dějinách lidstva mimořádný význam. Jsou to zkušenosti, k nimž mohlo docházet jen po dlouhé věky, v žádném případě tedy v rámci jednoho lidského života ani jedné generace. Předávání zkušeností je ovšem mnohem starší, a proto bylo možno na ně navazovat i v tomto případě. Je také pochopitelné, že při zápisech a později při rozpoznávání, tj. čtení těchto zápisů, byla pozornost z největší části zaměřována na něco jiného než na text sám: text tu byl od toho, aby jakýmsi spolehlivějším způsobem odkazoval a poukazoval na něco, co paměť zachovávala jen zčásti a ne zcela jistě. Naléhavě se tato potřeba ukazovala všude tam, kde bylo třeba co nejpřesněji zaznamenat jakékoli kvantifikace (např. při obchodování nebo splácení dluhů apod.). Docela zvláštní situace se však vyvinula tam, kde písemný zápis měl zachovat rozsáhlejší vypravování, obvykle pochopitelně mytického nebo mytologického charakteru, zprvu proto, aby se různá podání ne-li sjednotila, tedy aspoň držela základních osnovných dílčích celků, později zejména pro nedostižnost některých k dokonalosti přivedených až uměleckých útvarů (za všechny ostatní je možno připomenout dva nejznámější eposy, přepisované slepému věštci-pěvci a básníkovi Homérovi.

(Písek, 060908-3.)